

NAPREJ

Glasiło Socialistične stranke Jugoslavije. Letnik V., šte. 49.
Četrtnova številka „NAPREJA“
izhaja kot tednik**LJUDSKI GLAS****Glasiło Kmetško-delavske zveze.**

Stane letno 36— Din, mesečno 3— Din.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnštvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 163.
Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.Stane mesečno 12 Din, za inozemstvo 22 Din.
Oglasi: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštnine proste.

V nedeljo 10. t. m. ob 9. uri dopoldne se bo vršil v hotelu „UNION“ v Celju javni ljudski shod S. S. J.

Podrobnosti so razvidne iz lepakov.

Mi ne bomo propadli!

(Dopis od zunaj k ljubljanskim občinskim volitvam.)

Med 8985 glasov 295!

Priznam, da mi je bilo prvi trenutek hudo. Ne zato, ker je ostala stranka nazlic naporom zadnjega leta v takšni manjšini, a nikakor nisem pričakoval, da se bo ljubljanski proletariat pokazal po toliko izkušnjah tako nedoraslega. Za polno skledo praznih obljub in v naglici sestavljenih neiskrenih programov je šel ter prodal interese svojega razreda na najbolj gnusnih kapitalističnih borzah in na borzi lažnjivih spekulantov, radi katerih edinih je vendar nekoč zapustil stranko. Bridke so nedoslednosti delavskega povojnega gibanja in ne bomo tako kmalu pozabili, kdaj in kako smo morali doživeti največje ponižanje.

Morda je potrebna ta najplehekješa preizkušnja, predno postanemo godni za iztreznitev in da se enkrat očitno pokaže v kakšno prostitucijo nas lahko zavedejo izdajalci našega razreda, če jim pravočasno ne stopimo na prste in se sami pobrigamo za pravo smer.

Eno me tolaži: Stranka je od vse te grdobije ostala nedotaknjena. Ni se prostituirala kakor vse druge s tujim perjem, ni se zvezala v skupine, ki jih je ustvarila polna malha za obrambo same sebe, ni izdajala milijonov za volilno bobnanje kakor vse ostale, mirna in dostojna je bila nje agitacija, kakor se spodobi za stranko, ki ve, kaj hoče — zmago pravice in poštenja. To je v teh časih neprecenljiva vrednost in čeprav se ljubljansko delavstvo, ki bi s svojim številom z lahko moglo ustvariti lastni režim, ni izkazalo, vendar moramo biti veseli, da smo imeli vsaj vse zavedne poštenjake na svoji strani. Število ne šteje nič. Tistih 80% nepremišljenцев, ki so si sami zgradili novo klavnico in jo dali v upravo svojim največjim mesarjem, moralno vendar niti od daleč ne dosega enega samega odstotka, ki je ohranil svojo prostost. Razblinili se bodo in še nadalje propadali, dočim ostane svobodni del na svojem me-

stu in bo rodil iz sebe novih moči. Razredni boj ne računa z enim ministerialističnim uspehom ali neuspehom v sedanjosti niti ne s tisočimi današnjih zatemnjencev, stranki bodočnosti more biti le vsako, čeprav majhno število zavednežev temeljni kamen za cerkev bodočnosti.

Na Slovenskem je kraj kjer se na vsakega Prvega maja vali 10.000-glava množica v nepopisnem navdušenju za prapomrom ljubezni in svobode. V tem kraju je navdušena množica pomagala ustvariti vlado, ki sestoji velik del iz socialistov. In vendar niso ti socialistični zastopniki zmožni preprečiti, da bi 10.000-glava množica za njimi ne živela v še hujših razmerah kot nji podobna masa drugod in da bi ne jedla svojega bornega kruha še veliko dražje kot po drugih krajih. Ne morda zato, ker bi ne vedeli njeni zastopniki, kako ji je mogoče olajšati bedo, ampak ker je masa preveč nezrela, da bi mogla tudi sama izvršiti vsako enostavno akcijo. N. pr., da bi ustanovila enotno konzumentsko organizacijo, ki bi s pardnevnim bojkotom prisilila pridobitno buržoazijo da omeji svoje prekomerne dobičke. Eto številka: 10.000 ljudi je v tistem kraju socializma navdušenih, ampak le 400 je v svojem navdušenju prišlo do organizacije. Zadnjič sem govoril z nekim zaupnikom teh 400 in mi je rekel: »Sto in stokrat sem že obupal, da pride mo do kakega cilja. 400 jih je v organizaciji, a glejte, če zahtevamo od njih najmanjše pozitivno dejanje, ne bo zanj dalo 50 med njimi svojih rok...« Ali ni pri takšnih razmerah čisto naravno, da bi vseh onih 10.000, izvzemši 50 zavednih, pri prvi priliki preobleklo suktnjo in se navdušilo za drugačne ideale, če stopi pred nje par demagogov z močnim grlom, ki bi znali svoje zarhbtne namene prepleškati z blestečo lažjo? Še vse premalo smo doslej naredili za razširjenje socialistične zavednosti in vse premalo časa obstoja v naših vrstah duh brezpogojne discipline.

Bridka so ta premišljevanja, a čeprav bridka, zato ničmanje resnična in potrebna. Kar se godi v gori omenjenem kraju (saj ni edini!), velja v vse hujši meri za Ljubljano. Samo, da ni tu na Prvega maja za rdečo zastavo korakalo nikoli 10.000 navdušencev, temveč komaj tretjino toliko in da ni tu 50 zavednih, temveč — 295. In še ta razlika je, da je v Ljubljani onih par tisoč »navdušencev« že faktično pljunilo v lastno skledo ter sledilo demagogom in njihovim blestečim lažem, dočim se v onem kraju ta proces nahaja šele v začetku.

Vseeno se čutim mirnega. V Ljubljani vidi lahko vsak objektivni človek, da je naša organizacija v tem težkem letu napredovala. Ko je bilo treba po trboveljskem zboru na novo delo, ni bilo tam doli več socialistične organizacije, socialistov pa še ne toliko, kolikor bi jih lahko našteali na prstu ene roke. Po izdajstvu, ki ga je napravila prejšnja kocomunjevska organizacija za lanskih volitev proti strankinim sklepom in ki ga je sedaj samo ponovno potrdila, obenem pa javno izpovedala da noče z našo stranko imeti nič skupnega, temveč se čuti bližjo strujam »verske« in »rdeče« revolucionarne fraze, po tem sramotnem izdajstvu je ostalo do začetka tega leta v Ljubljani komaj pet ljudi za ustanovitev nove organizacije. Danes jih je 295. Ni hiter ta napredek ali pa je, kakor pač gledamo na razmere, ampak nekaj je v njem: zatreti ga ne more nobena sila več! Letos 295, drugo leto 2 × 295, tretje leto 3 × 295... resnica in poštenje zmagujeta končno v še tako temnih položajih. Kdo bi obupal? Tisti ne, ki hočemo z resnico in delom podvojiti in potrojiti naše število. Tisti ne, ki je videl kako stopa naša stranka zopet v boj, ko je nabrusila svoje orožje in očistila svoje roke. Nihče ne bo več čutil bridkosti nad žalostno temo v katero je potonilo truplo ljubljanskega proletariata, kdor je zmožen podvojiti in potrojiti svoje moči in požrtvovalnost, da se izvleče to razbito truplo še živo iz teme. Nihče ne bo obupal, kdor čuti da je naša smer neomadeževane razrednosti edino pravilna

in kdor ve, da ne bomo od te smeri odstopili niti za korak. Mi smo stranka bodočnosti in kdor zaupa v ozdravljenje bodočnosti, bo vztrajal; starec za svoje potomce, mladina zase.

Živel socializem! Da, ampak socializem dela in ne fraz!

In tako nazaj.

Gospodarski, narodni, kulturni in vsakovrstne druge napredke kuhajo evropski državniki za kulisami in jih podajajo na krožniku vsem narodom kot jed, ki jo želodec najlažje prebavlja. In želodci, ki nimajo nobene vezi z možgani, to jed prav pridno prebavljajo. Splošno vlada prepričanje, da Evropa res napreduje. V resnici pa izgleda stvar malo drugače in če smo napisali in tako nazaj, smo v to tudi upravičeni. Današnji »napredek« pa stoji in bo stal na glavi, dokler ne bodo prišli pametni in pošteni ljudje do spoznanja, da ga je treba postaviti na noge. Gospodarski napredek države ali naroda pomeni neprestano izboljšanje gmotnih razmer — človeku primerno življenje vseh slojev naroda. V evropskih državah pa opazamo ta napredek samo pri gotovih ljudeh, ki so izkoristili ugodna tla in se prisesali na narodno telo kot pijavke. Tem ljudem napredek res pomaga do milijonskega premoženja, do pretirano razkošnega življenja in zato tudi povsod in vedno kriče o napredku. Nezavedne mase pa poslušajo njihove fraze o tem, kako napredujemo, pri tem pa so vsak dan bolj lačne in raztrgane.

Tudi v naši državi v tem oziru ni boljše, če ne slabše. Ne bomo govorili o kulturnem, političnem in drugih napredkih, oglejmo si le važno stran našega gospodarskega napredka. V svojem narodnem gospodarstvu smo v zadnjem času res čedno napredovali. Še ni dolgo, kar je narodna skupščina sprejela v tajni seji, kjer so se poslanci celo stepli, predlog vojnega ministra o izrednem kreditu v vojaške namene v znesku 800 milijonov dinarjev. Zastopnik muslimanov je v imenu opozicije ob tej priliki izjavil, da ne more glasovati za kredit, ker vlada ne uživa zaupanja večine naroda, še celo njena večina ji ne zaupa. Nato je nastopil Pašić ki ni niti zardel, ko je trdil, da je politika vlade miroljubna in da je treba z modernim orožjem ščititi sedanji položaj naše države. Dejal je tudi, da drugi narodi ne govore o svojih vojaških načrtih, zato pa tudi nam ni treba povedati, kam gre 800 milijonov narodnega premoženja. — Tuli časopisi pravijo, da je Pašić prestar in menda bo res.

Ogromna večina narodnih (?) poslancev bi morala glasovati proti vojnemu kreditu, kar je tudi razumljivo, kajti to vprašanje nima ničesar skupnega niti s takozvano narodno samozavestjo, niti z verskim prepričanjem, marveč spada v delokrog razredne borbe. 800 milijonov dinarjev in drugih 72 milijonov, ki jih izdaja naša država vsako leto za nepotrebne namene, je čedna vsota, ki bo legla na rame ljudstva, predvsem seveda na nižje sloje ki že itak komaj shajajo s svojimi mizernimi dohodki. Večina ljudi pri nas se niti ne zaveda, kaj pomeni 800 milijonov iz državne blagajne. Ljudje mislijo, da je državna blagajna stroj ki tiska bankovce, jih izdaja kakor se mu zljubi in stvar je končana. To pa ni res. Državna blagajna je ona malha, kamor se stekajo od državljanov samih krvavo zasluženi

in prihranjeni dinarji, ki niso samo papir, temveč denar, vrednost kruha, obleka, vse to. Česar nam primanjkuje. Vsak dinar mora biti zaslužen z delom, predstavlja neko vrednost in izdajanje dinarjev pomeni izdajanje ljudskega kruha. Če je to izdajanje potrebno in koristi onim, ki so ga v resnici zaslužili, ne bo nihče protestiral. Kam pa gre 800 milijonov, ki jih bo ljudstvo moralo zaslužiti? Za topove, strojne puške, sablje in bajonete, za ono orožje, ki ubija ljudstvo samo! Kdo pa potrebuje vojsko in orožje? Ljudstvo? Ne. Vsak pameten človek bo rekel, da ljudje, ki delajo, ne potrebujejo ljudi, ki pasejo lenobo. Vlada pravi: Mi moramo ščititi svoje interese. Čegave? Kje so interesi kmeta, delavca, uradnika in drugih ljudi, ki živijo od poštenega dela? Na Turškem, v Italiji ali na Kitajskem? Ne, temveč tam, kjer živi in dela. Isto vam odgovori tudi turški ali kitajski delavec ali kmet, kaj moramo torej ščititi? Polne žepke bankirjev in nič drugega. Če so se topli Grki in Turki, je bil vzrok pač ta, da je antanta hotela zadušiti turški narod, ki pa nima niti najmanjšega namena siliti v Jugoslavijo ali Italijo. Časi, ko so nezavedne mase lezle z orožjem druga na drugo, so minili in države ki so bolj pametne kakor je naša, sploh nimajo nobene stalne armade. Vsaka armada povzroča narodu dvojno škodo. Prvič potrebuje mnogo denarja za hrano, obleko in orožje, ki ga mora plačati narod sam, drugič pa mladi ljudje ki bi lahko delali in si zaslužili kruh, pasejo lenobo in zapravljajo čas s tem da se uče hoditi pokoncu in streljati v ljudi. Seveda drugo vprašanje je, če pri današnjem vladanju bankirjev v vseh državah namenoma ščuvajo ljudi, češ, Turki, Italijani, Nemci so tvoji sovražniki Francozi, Angleži in drugi pa tvoji prijatelji. Vsak pameten človek pa se mora zavedati, da je njegov sovražnik on, ki mu onemogoča človeku primerno življenje. Teh sovražnikov pa je doma kolikor hočemo.

Če bi denar, ki ga je vlada izdala za topove, razdelili med one ljudi, ki so lačni in raztrgani ki prosijo pošteno zasluženega kruha, bi bila revščina pri nas popolnoma odstranjena. Za te seveda država nima denarja in vse resolucije in prošnje nič ne pomagajo. Kvečjemu se še spomni, da potrebuje pravoslavni patriarh v Beogradu mesečno 18.000 K draginske doklade drugi višji dušni pastirji pa 16.000 K. In to samo draginske doklade! Navadnemu uradništvu je tudi dala nekake »povišice« ki se pa ne tičejo uradništva v Sloveniji. Najbolj žalostno pa je, da večina ljudi teh žalostnih dejstev ne vidi, ali pa noče videti, da divjajo ljudje kakor zbesneli za onimi, ki jih izkoriščajo, ki se jim smejejo v obraz in jih vlečejo za seboj kakor pastir čredo ponižnih ovac. Če bi se vsi prizadeti ljudje zavedali te svoje žalostne vloge, bi vsaj pri volitvah lahko postavili ta moderni napredek zopet na noge.

Mirovna konferenca.

Pod tem naslovom je prinesla »Prosveta« sledeče poročilo k številnim mirovnim konferencam, ki so se že vršile, ali pa se bodo še vršile:

»Gospodje, otvarjam mirovno konferenco. Prosim, držite se dnevnega reda. Oprostite, ker vas nazivam gospodje!«

»Ti si lažnik!«

»Predlagam, da izvolite novega predsednika.«

»Gospod predsednik, naznanjam, da delegacija Nikaragve zapusti konferenco.«

»Hinavec in slepar!«

»Petolizec!«

»Govnobralec!«

»Zakaj ni tvoja država omejila bojnega brodogoja?«

»Širokoustnež in lažnik!«

»Gospodje, gospodje, mir, mir!«

»Kdo to pravi?«

»Tvoj denar ni vreden piškavega fižola!«

»Vi ste narod tatov in ljudožrcev!«

»Vaša država je razbojniški brlog!«

»Pa še bahaš se, ropar!«

»Gospodje, prosim, mir in red!«

»Kako ti prideš za predsednika?«

»Gospod predsednik, Hercegovina vas zapušča. Idite k vragu!«

»Kdo bo plačal stanarino?«

»Vrzite ga ven!«

»Ne, ne! Njegova država dolguje moji državi dvajset bilijonov vinarjev.«

»Predlagam...«

»Sedi in molči!«

»Tvoja možganska kotanja je prazna, sir!«

»Gospodje, gospodje, pomislite, kdo ste!«

»Kdo pa smo?«

»Ven z njim, kdor to vprašuje!«

»Čemu blebetaš?«

»Ti lažeš! Zakaj se tvoja vlada ne drži pogodbe?«

»Zakaj se ne tvoja? Zakaj se bi samo moja?«

»Kurii tat!«

»Prosim, kje ste bili, ko je Mustafa — —?«

»Vas nič ne brigal!«

»Koliko mož šteje vaša stalna armada?«

»It's none of your d-n business!«

»Vrzite ga skozi okno!«

»Takšni smo kot ste hoteli; ali ste zadovoljni?«

»Hej, ti tam bradati! Čemu prepevaš? Ali nas kličeš na korajžo, vojno?«

»Zaprte vrata! Kdo je pustil vrata odprta! Mon Dieu, to je vendar tajna konferenca!«

»Dobro, začnimo z dnevnim redom.«

»Dobro — ti si falot! Ropaš grobove!«

»Kaj je na dnevnem redu?«

»Skleniti moramo, kje in kdaj se bo vršila prihodnja konferenca.«

»Tako je! Zato smo se sešli. Zakaj se ne bi prihodnjšč sestali v Monte Carlu? Tam še nismo bili?«

»Kdo je ustrelil?«

»Sedi, gobezdalo, sedi in sezui opanke!«

»Moja vlada potrebuje devet bilijonov frankov.«

»Moja hoče še več, še več!«

»To je lepo! Kaj je še na dnevnem redu?«

»Nič! Predlagam, da zaključimo mirovno konferenco.«

»Zakaj?«

»Zato, da jo bomo drugi mesec nadejevali.«

»Imenitno! Konferenca je zaključena! Tačnik, spiši markantno uradno poročilo!«

Prihodnje predavanje sodruga Zv. Bernota: »O razrednem boju« se bo vršilo v četrtek 7. t. m. ob 20. v zakurjeni dvorani hotela »Lloyd« na sv. Petra cesti. Vhod z vrta, Vstopnina: sedež 3 Din, stojlišče 1 Din.

Mariborskim socialistom v album.

Kakor znano, je okrožna organizacija v Mariboru na svojem »kongresu« odklonila obvezni progresivni strankin davek. K temu sklepu je napisal sodr. F. U. v »Volksstimmi« 26. nov. temeljit članek, kjer z neizprosno logiko dokazuje potrebo takega davka. Ponatisnili bi ta članek, vendar je za naše članstvo vprašanje že rešeno. Naši sodrugji dobro vedo, da **morajo** vzdrževati stranko njeni člani sami, če hočejo, da ostane svobodna, neodvisna na vse strani. Vedo tudi, da je današnji davčni sistem krivičen, ker ne plačujejo davkov državljani po svoji resnični davčni moči. Na jasnem si je vsakdo o tej veliki krivici: če kupi milijonar 1 kg sladkorja plača samo trošarina 9 kron, pri kg soli 6 kron, pri kg petroleja 16 K, pri zavitku vžigalic 1.52 K itd. (to je samo trošarina brez carine itd.), pravo toliko pa plača davka od teh prepotrebnihih reči tudi tisti, ki nima nič imetja in ki s svojimi rokami zasluži komaj samo za sol... Kdor količkaj socialno čuti, vidi grozno krivico, katere žrtev je mali človek, ker mora plačati državi n. pr. pri vsakem kilogramu soli prav toliko davka kakor bogatin. Ali pa pomeni 6 kron za oba enako veliko? Revez mora stokrat premisliti če sme izdati 6 kron, dočim bogatin na 6 kron še ne pljune ne. Krivica je prav taka, kakor če bi zahtevala država od vsih državljanov brez ozira na starost in zdravje, da prinesejo recimo za občinsko šolo vsak 5 kg peska, za zdrave odrasle bi bil to zabaven dogodek, a kako naj izvrše tako nalogo otroci, starci in bolniki? Državi bi se vse smejalo, če bi izdala takšen zakon. Vendar, današnji davčni zakoni so na las podobni temu zakonu, le še bolj krivični so, ker silijo delavca tudi po številu več plačati — ker ima več otrok nego bogatin. Ljudstvo se tem zakonom sicer ne smeje, pač pa kolne in — umira. Socializem bo šele odpravil to krivico. V našem programu je zato važna zahteva: proč z neposrednimi davki, proč sploh z vsemi različnimi davki, na njih mesto naj stopi edini pravični da-

Po volitvah.

Odlomek iz Cankarjevih »Hlapcev«.

(Klerikalci so zmagali nad liberalci. Tisti izmed liberalcev, ki so prej najbolj kričali, so se najbolj temeljito izpomenili — očitno nosijo rožni venec s seboj. Socialistov skoro da ni bilo v tistih starih časih pred vojno imeli so jih za antikriste: »Ta pa še liberalci ni, socialist je!« tako so vpili klerikalci na učitelja Jermana, ki zastopa v »Hlapcih« Cankarjevo osebno mnenje. Kovač Kalander je bil Jermanov najzvestejši somišljenik in je dobil nalogo, da povabi še druge na shod, ki ga hoče pripraviti Jerman. Razgovor, ki sta ga imela, ko je prišel Kalander Jermanu o tem poročat, priobčujemo z željo, da si ga vsak temeljito prečita. Nobena beseda ni zapisana zastonj, naj ne bo torej nobena prezrta).

Jerman (odgrne zastor): Mati, čaja nama prinesite, pa kaj prigrizka! (pride k pisalni mizi, sede, pregleduje zapisnik in prešteva s svinčnikom v roki). Navsezadnje, ljubi Kalander, ostaneva samá.

Kalander: Je že tako, gospod! V naših krajih je malo mož, pa še tisti so le s težavo; za nas je Bog najprej babo ustvaril, dedca pa iz njenega rebra.

več od resničnih dohodkov po načelu: čim več dohodkov, več davka torej mora biti davek progresiven. Če pa zahteva socializem od države uvedbo takšnega davka, ali ni pošteno, da ga zahteva predvsem v lastni državi, to je v lastni organizaciji? Uvedba obveznega progresivnega strankinega davka je obenem najboljša politična šola za socialiste, ker s tem da ga imajo uvedenega v lastni organizaciji, ga bodo šele mogli razumeti in izbojevati tudi v državi. Vsega tega se naša stranka sedaj že dobro zaveda. Res, bilo je treba trdega in ostrega boja, preden niso bili premagani tisti, ki bi hoteli biti pač socialisti po imenu, ki pa niso hoteli socializma uvesti pri sebi. Trboveljski kongres je enkrat za vselej pomedel s takimi lažisocialisti. Izrekel je: kdor ne priznava progresivnega strankinega davka, ni član stranke. Če danes sklène mariborska okrožna organizacija socialistične stranke, da ne priznava obveznosti takega davka, ali če uredništvo »Volksstimme« v opombi k članku sodr. F. U. pristavi, da se ne strinja s člankom, ki govori za obveznost takšnega davka, potem je to samo nov dokaz, da se odmika okrožna organizacija mariborska od socialističnega stališča, da ni več del pokrajinske organizacije SSJ za Slovenijo in tudi »Volksstimme« ne več časopis te stranke, če svojega stališča ne revidira. »Besede morajo postati manjše, dejanja pa večja,« pravi sodr. F. U. in prav ima!

Po sklepu Pokrajinskega odbora

z dne 24. septembra t. l. sklicujemo
XIV. REDNI (POKRAJINSKI) STRAN-
KIN ZBOR

na dni 6. in 7. januarja 1923. v dvorano
hotela pri »ZAMORCU« v Celju.

Začetek na praznik 6. januarja ob 8. uri.

Začasni spored razpravljanja:

1. Otvoritev in konstituiranje zbora.
2. Verifikacija mandatov.
3. Poročilo pokrajinskega načelstva in kontrole.

Jerman: Koliko se jih je potuhnilo?

Kalander: Do malega vsi. Ta pravi da je prestar, da se ne briga več za take reči, da misli na smrt... lani še ni mislil na smrt. Drugi pravi, da bomo že brez njega opravili, on da ima posla v izobilic... in poseđa v krčmi do polnoči. Najhujši so tisti, ki pravijo, da so v svojem srcu taki in taki, ampak združbe in razprtije da ne marajo. Malo manj sem zameril tistim, ki so mi kratkomalo zaloputnili duri pred nosom... ni v njih laži in hinavščine; razločno so povedali: baba sem, kaj bi... Huda pozeba vsepovsod!... Majejo, skomizgavajo, mežikajo: »Eh, križ je...«, pa: »Eh, družino imam...«, pa: »Eh, rad bi v miru živel...« — Smilijo se človeku še zmerjal jih ne bi.

Jerman: Vse je prav in koristno, kakor je treba. Treba je bilo te povodnji, da se izkaže, katera hiša je trdno zidana.

Kalander: Odnesejo jih je vse povrsti in tudi moja, gospod se je močno zmajala. Bog mi je naložil hudo ženo, žena pa mi je naložila post. V nedeljo čakam in sedim, sedim in čakam, poldan odzvonil, nje od nikoder, ne nje in ne kosa. Pa se vrne, pa jo vprašam — kaj si je izmislila, bahulca taka? Kjer si pridigo

4. Parlamentarno poročilo.

5. Zedinjenje. Razmere do glavnega odbora, Centralizem, avtonomizem, samouprava. — Organizacija, Internacinala.

6. Politični položaj in taktika.

7. Strankin tisk.

8. Socialno vprašanje na kmetih, posebno: 1. agrarna reforma, 2. občinska politika.

9. Volitev pokrajinskega vodstva in kontrole.

10. Raznoterosti.

Eventualni predlogi posameznih organizacij morajo biti poslani Pokrajinskemu tajništvu (Ljubljana, poštni predal 168) najpozneje do 20. decembra 1922. Pravica udeležbe (§ 23 org. prav.): Vsaka organizacija, ki je pravilno obravnavala za zadnje 3 mesece pred dnevom sklicanja, ima pravico do enega delegata, večje organizacije pa za vsakih 50 članov do enega, pri čemer se ostanki pod 30 ne upoštevajo, 30 ali več članov pa se šteje za 50. Število delegatov se računa na temelju poprečnega števila članov zadnjih 3 mesecev.

Za vsakega delegata naj bo izvoljen tudi po eden namestnik.

Razen § 23, ki ga objavljamo, opozarjamo na vse določbe org. pravilnika, posebno pa na §§ 24 do 29.

Potne stroške delegatov morajo plačati organizacije same. Pravico in dolžnost udeležbe imajo tudi vsi člani načelstva, Pokrajinskega odbora in kontrole ter strankini poslanci. Vsi ti imajo tudi glasovalno pravico razen v zadevah njih lastnega delovanja. Odbori posameznih organizacij naj naznanijo imena izvoljenih delegatov ter njih namestnikov najpozneje do 25. decembra Pokrajinskemu tajništvu v Ljubljani poštni predal 168, da dobe pravočasno delegatske izkaznice. Gostje, ki se prigrasijo Pokrajinskemu tajništvu do 25. decembra, bodo imeli zagotovljen sedež. Drugi dobe izkaznice na licu mesta, dokler bo zadoščal prostor.

V Ljubljani, dne 5. decembra 1922.

Pokrajinsko načelstvo SSJ in KDZ.

poslušal, tam pa južinaj! — In sem rekel: Duša je izgubljena, pa bi se zato še ob nedeljah postil! Kaj ne bi bilo boljše, da bi imel na tem svetu zabeljene žgance, na onem pa nebeški raj?

Jerman: Kalander, Kalander, satan te izkuša!

Kalander: Ko me je prešinila taka misel, sem prosil odpuščanja vse ščurke, ki silijo tja kjer je zakurjeno. Malo da nisem zatajil svoje pameti za skledo žgancev, pa bi zameril drugim, ki jo taje, svojo pamet, za celo kračo? Po mojem je stvar taka, da je človek najpoprej zato na svetu, da živi. Tisti žganci bi se mi bili prav čedno prilegli, koliko je svet na boljšem, ker sem jih zapravil?

Jerman: Tako je. Povedal si na kratko in razločno, kar drugi nadevajo s pisano plahto učenih besed. Celo znanost so napravili iz te plahte — globoko in obširno znanost, ki je nam preprostim ljudem pretežko razumljiva. Ti praviš na kratko: pamet je zatajil za toľsto kračo — tak učenjak pa ti razklada svojo nečedno stvar od zore do mraka, do oblakov ti nakupiči besed, ki jih je bil nabral iz deveterih besednjakov, naposled se ti zavrti v glavi, da poklekneš predenj ter ga moliš, ne zato, ker ga spoštuješ, temveč

Politične vesti.

Politične vesti.
+ V Ljubljani se je vršil v ponedeljek neke kmečke stranke, ni se ga je udeležilo okoli 600 delegatov. Za načelnika stranke je bil izvoljen Ivan Pipan, posestnik iz Vižmarjev, za poslovodnega podnačelnika inž. Zupančič iz Ljubljane, za podnačelnike pa še Ivo Ažman iz Hraš, Ludvik Plavšak iz Sv. Jurija ob Taboru in inž. Albert Verdernjak iz Maribora.

+ V Ljubljani so se 3. t. m. vršile občinske volitve, pri katerih so dobili demokrati mladini 1822 glasov in 5 mandatov, klerikalci 3952 glasov in 35 mandatov, socialisti 295 glasov in 1 mandat, demokrati starini pa 2917 glasov in 8 mandatov.

+ Dr. Anton Novačan iz Celja je s pomočjo nekega skrivnostnega konzorcija zopet pričel izdajati svoj list, ki se imenuje »Republikanec«. Če bo list dolgo živel se še ne ve. Zdi se, da hoče biti list v prvi vrsti humorističen, kajti neka pesmica se končuje takole: »Štirje možje nas vodijo in našo nam zvezdo kažejo, Stambolijski — Avramović — Radić — Novačan, Bog živi jugoslovanski Balkan!« Tudi mi pravimo: »Neka ga Bog živi!«

+ V Sarajevu so vrgli neznanca v uredništvo »Hrvatske Sloge«, ki je glavno glasilo hrvaške delavske stranke za Bosno in Hercegovino, bombo, ki je porušila del hiše. Človeških žrtev ni bilo.

+ Vladna kriza vzbuja v Belgradu veliko pozornost. Odločitev bo padla v bližnjih dneh. Posamezni klubi se mrzlično posvetujejo.

+ Iz Beograda poročajo, da je kralj na — predlog ministra za pravosodje dr. Markovića pomilostil na smrt obsojenega rudarja Gjura Keroševića. Smrtna kazen bi se ponovno imela izvršiti 6. t. m. Pred tedni, ko so hoteli Keroševića usmrtiti, se je namreč pod vislicami zabodel v trebuh, pa so ga prepeljali v bolnico. Za Keroševića so se vršili shodi v naši državi kakor tudi v inozemstvu. Režim se je nato zbal eksekucije in je odredil njegovo pomiloščenje.

+ V zapadni Traciji je pričel izgnati Grke komitaški vojvoda Protogorov s Kemalovo pomočjo. V deželi je proglašeno obsedno stanje.

+ V Banatu so oblasti odpustile iz službe na podlagi zloglasnega zakona o zaščiti države učitelja Pavla Szaba.

+ Iz Aten je pobegnilo večje število grških generalov ter bivših ministrov iz strahu pred revolucionarno vlado.

+ Reški redarji, ki so odšli iz Reke z Zanellino vlado, so se nastanili v Ogulinu, svoje družine pa so pustili na Reki. Vse te so reški fašisti sedaj pregnali.

+ V Švici je ljudsko glasovanje odklonilo oddajo gotovega dela premoženja z 730.600 glasovi proti 110.000. Oddajo so predlagale socialistične in komunistične organizacije. Poročilo v »Napreju« z dne 6. t. m. je tedaj netočno.

+ Jezuitska univerza v Parizu je imenovala Clemenceau za častnega doktorja. Že ve, zakaj.

+ Predsednik letskega parlamenta (sejma.) O izidu volitev v državni zbor na Letskem smo že poročali. Za predsednika parlamenta je bil izvoljen socialist sodr. Fr. Wesman, roj. l. 1875. v Kurlandiji. S. Wesman je star član letske soc. dem. stranke, bil je svoj čas v dijaškem gibanju med radikalnim krilom ter so-trudnik socialističnega lista »Dienas Lapa«, l. 1897. se je preselil v Petrograd, kjer je bil dve leti pozneje aretiran in za 3 leta izgnan. Z emigranti se je podal v London in urejeval »Sozialdemokrata«. Da je mogel list izdajati, je delal 4 leta kot črkostavec in je vodil akcijo za pošiljanje prepovedanih knjig na Letsko. L. 1903. se je vrnil v Rigo, odkoder so ga ruske oblasti zopet izgnale. Ko je l. 1905. revolucionarno življenje v Rusiji oživel, ni zdržal več v tujini, povrnil se je domov, kjer je — skrivajoč se pre oblastmi — živel eno leto in izdajal socialistične spise. Ko je l. 1909. končal svoje študije se je naselil kot advokat v Mitavi. Leta 1915. je moral to mesto zapustiti radi vojnih dogodkov ter se še do l. 1918. posvetil oskrbi beguncev iz Letske. Po vrnitvi domov je bil izvoljen kot kandidat soc. delavske stranke v občinski svet v

Mitavi in nato v Konstituantu. L. 1922. je bil imenovan za senatorja. Wesman je priznan temeljit delavec, posebno v agrarnih in juridičnih komisijah. Kot poslanec je izvoljen v okraju Sengallen. Bučno in požrtvovalno življenje političnega preganjanca in borca v službi socialistične ideje je življenska pot s. Wesmana. Njegova izvolitev za predsednika parlamenta je prvi uspeh zmage socialistov, ki bodo kot najmočnejša skupina najbrže sestavili na Letskem vlado.

NAŠ ROMAN.

Prihodnji teden začnemo v »Napreju« priobčevati roman socialističnega pisatelja Uptona Sinclaira: »Jimmie Higgins«.

Knjiga je izšla v Ameriki tudi v slovenskem prevodu (od sodruga Ivana Moleka), pa je žal za naše delavstvo predraga — 70 Din! Zato jo bomo ponatisnili v podlistku.

Vse stalne naročnike prosimo, naj poskrbijo, da bodo vsi njih znanci čitali ta roman, ki ni samo zanimiv in živahno pisan temveč tudi zelo poučen, posebno za socialiste, ker razpravlja o aktualnih problemih socializma in njegovih organizacij ter struj.

V »Ljudskem Glasu« (četrtkovi številki »Napreja«) začnemo pa po Novem letu objavljati Zobov podlistek

»Socializem in žena«.

Ki smo ga že lani obljubljali, potem pa iz raznih važnih vzrokov morali odložiti.

Uredništvo.

Dnevne vesti.

V ponedeljek 11. t. m. bo četrta obletnica Cankarjeve smrti. Najlepše obhajamo spominj na najboljšega slovenskega pisatelja, proletarca in človeka s tem, če poslušamo njegove lastne besede. Zato zberite v nedeljo ljudstvo v večjih ali manjših kroških in mu čitajte iz Cankarjevih knjig! — Ti pa, ki živiš v nesrečnem kraju, kjer se ne bo nihče spomnil na to dolžnost, čitaj sam v krogu svojih prijateljev! Za tiste pa, ki nimajo in si niti

ker si truden. O, že debele knjige so pisali o tvojih žgancih in izkazalo se je prav zares: da je za nepoštenost razlogov devetindevetdeset, za poštenost pa komaj eden ...

Mati (prinese čaja, kruha in mrzlega mesa ter postavi na mizo na levi, Jerman je bil vstal in stopi k nji; mati se molče okrene in odide.)

Jerman (povabi Kalandra z roko): Sedi, prijatelj, da se ogrejeva.

Kalander (pride k mizi na levi, oba sedeta): Tako se mi dozdeva, da te južine niso dale prijazne roke.

Jerman (zamišljen, počasi): Povžila bova še marsikatero grenko južino; še marsikatero noč bova težko spala; še masikdaj se bova ustavila na cesti in bova rekla: zakaj tod, čemu je treba? ... (Veselejše): Sama sva si naročila to južino, pa jo povžijva!

Kalander (pije): Strah me ni, gospod, in me nikoli ni bilo. Tisto pa sem rekel in še pravim: po nepotrebnem ne bi silil med razbojnike; še Bog, če se jim zlahka ognem! Vsa fara je kakor laškega vina pijana. Kaj pijancu beseda! Pridigaj mu eno uro in dali — poslušal bo eno uro in dali, izpod čela bo gledal, nazadnje pa bo zgrabil za kol in udaril. Pijanost je v

deželi, z besedo je ne boš ugnal, gospod; potrpi, da se vino izkadl!

Jerman: Jaz pa ti povem; če pridejo sami razbojniki na to zborovanje — mednje pridem in jim povem natanko tisto, kar sodi razbojnikom. Ni trma, tudi ni bahavost. Ali tako so me na tla potisnili, tako so me zasmehovali, tako so pljuvali predme, da se jim moram pokazati pred lice, povedati, da nisem na tleh in ne opljuvan ... (Mirnejše): Haj misliš, ali ni vsa ta pijanost le zunanja, da se jih drži takorekoč le na suknu, kvečjemu še na jeziku? Da so pod suknu ljudje, po božji podobi ustvarjeni? In da bodo poslušali človeka, pa če tudi ne pojdejo za njim? Da bi naposled taka živa beseda pred njimi vsemi in na očitnem kraju več zalegla, nego samotni pogovor in več nego pisana knjiga? To mislim in tako je moje upanje.

Kalander: Gospod, jaz jih poznam.

Jerman: Tudi jaz nisem tujec med ljudmi.

Kalander: Jaz jih poznam, gospod posebno ženske. Zato bi rekel, da si ogrni staro suknu, kadar stopiš prednje. Kaj niso kamenje metali za tabo, ob belém dnevu?

Jerman: Pijanci so bili

Kalander: Vsa fara je pijana laškega vina.

Kmetica potrka trdo, odpahne duri nastežal.

Jerman (vstane): Kaj bi?

Ženska: Kaj da bi? Ali si ti tisti Antikrist, ki nam otroke zapeljuje, da kra-dejo in požigajo in grdobije uganjajo? Ali si ti tisti?

Jerman: Mati —

Ženska: Nisem tvoja mati, Bog me varuj! To ti povem in to sem ti prišla povedat: daj ti satanu svoje, če jih imaš, mojih otrok ne dobiš več na izpregled, pa pošli biriče ponje! Ali misliš, da sem jih izredila za tatove in požigalce? Rajši jih ubijem še danes ta dan, ko da bi jih Antikristu zapisala! — Tudi ti boš še na zadnjo uro Boga klical ali takrat te ne bo slišal! — Sram te bodi! (Pljune predenj, zaloputne duri in odide).

Kalander: Rekel sem — vsa fara je pijana, posebno ženske.

Jerman: Poslušal sem že obilo takih gostov; čudno se mi le zdi, da so jim besede vsem enake — kakor da govore iz enih ust.

Kalander (vstane): Tako ali tako — ukaži, gospod, kakor te je volja; troje nas bo tam.

beskrbeti ne morejo ničesar Cankarjevega, ponatiskujemo danes odlomek iz Cankarjevih »Hlapcev«. Zelo aktualen je, čeprav je položaj zdaj precej drugačen: Hlapci se niso pokazali šele po volitvah, temveč že pred njimi! Šli so tja, kamor je kazala večina, in so s tem tudi ustvalili to večino. Ščurki, ki silijo tja, kjer je zakurjeno, delajo prav, če prodajajo svojo kratko pamet. Kaj pa porečete, če prodajajo svojo »veliko« in »največjo« pamet ljudje zato, da se ogrejejo tam, kjer vedo, da ni zakurjeno?! Kakšni bi bili »Hlapci«, če bi jih pisal Cankar z danes?

V Ljubljani smo pri občinskih volitvah dobili toliko glasov, kolikor imamo stalnih čitateljev »Napreja«. To se pravi, da smemo resno računati samo na tiste, ki naše stališče temeljito poznajo. Če se kdo čudi, da je 295 zelo majhno število volilcev, naj se rajši čudi, da je to zelo majhno število naročnikov. — Nekateri sodrugji so začeli na to misliti in predlagajo, naj bo »Naprej« bolj živahen, da bo delavstvu bolj prikupen itd. Podobne predloge dobivamo večkrat. Nekdo je pri tem celo izrekel mnenje, da je treba z ljudstvom soglašati tudi takrat, če nima prav, če hočemo, da ga pridobimo za to, kar je prav. — Na take predloge moramo zopet in bomo morali morebiti še večkrat odločno povedati, da ne bomo nikdar drugače pisali nego mislimo, da je prav. Mogoče je, da nam uide kdaj kaka notica, — za popolne se nikakor ne smatramo — da bi pa zavestno pisali kaj takega, kar ne smatramo za pravilno, tega naj od nas nihče ne zahteva, tudi ne bo imel uspeha. Socializem zbira male ljudi ne zbira pa neumnih. »Blagor ubogim na duhu«, nikakor ni naše geslo. Kdor se hoče ravirati po tem geslu, mora h klerikalcem! — Naš namen je predvsem obdržati tiste, ki gredo že zdaj z nami. Za te moramo pisati. Gorje nam, če bi razumni od nas odpadali, in gotovo bi odpadli če bi videli, da pišemo neumno zato, da se prikupimo neumnim. Res je, da »Naprej« sam zase ne dela dobrega vtisa na nikogar, kdor ga dobi prvič v roke. Dolgočasen in pust se mu mora zdeti ta zani poponoma novi svet. Naloga pametnih starih čitateljev je da to novincem razložijo z živo besedo. Ni nemogoče, toda brez truda tudi to ne poide. Najslabše je pa, če kdo obupava, češ, ljudstvo je treba goljufati, masa je in ostane neumna. Kdor tako misli, ni socialist. Tako so mislili in mislijo Kristovi nasledniki, ki jih imenuje Cankar »nadzornike narodnih veselja«. Takih nadzornikov imamo hvalabogu dovolj, ni treba, da bi jih razmnoževali še tudi socialisti.

Sodruge in nesodruge opozarjamo, da ne bomo nikdar priobčevali nikakih pavšalnih obdolžitvev, še manj pa pavšalne obsodbe. »Neodgovarjajoče in neosnovano kritično pisanje«, to za nas ne pomeni nič. Govorite jasno povejte, kaj hočete ali kaj vam ni prav. Če se ne bojite imenovati grešnika, razložite tudi grešno dejanje, da bo javnost vedela ne le, da je umazan, temveč tudi v katerem blatu se je valjal.

Listnica uredništva. Izostalo je precej dopisov. Vse pride prihodnjič na vrsto.

Ljubljana.

Klub »Esperantistov« v Ljubljani, obvešča obiskovalce tečajev, da je dobil učne prostore v 1. mestni dekliški osnovni šoli (Sv. Jakoba trg 1.) Soba št. 20. Zato se bo vršil tečaj A) ob torkih od 18. do 19.45, tečaj B) pa v četrkih od 19.30 do 21. Pritide točno! — Odbor.

Ljubljansko prostov. gas. in reš. društvo prosi vso dobrosrčno javnost, naj mu priskoči s prostovoljnimi prispevki na pomoč in naj ne odpusti brez daru njegovih nabiralcev, ki pobirajo prispevke od hiše do hiše; kajti brez splošne ljudske pomoči društvu ni mogoče uspešno delovati ter nuditi pomoč in tolažbo v nesreči.

Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo opozarja, da se bo vršila prihodnja javna odborova seja v sredo 6. t. m. ob 20. v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. informacije Sv. Petra cesta št. 12, pritlično, desno.

V korist vojnim invalidom — slepecem priredi slikarica gospa Antonieta Bogdanovič - Cettineo razstavo raznih svojih slik v ljubljanskem deželnem muzeju. Otvoritev bo v soboto 9. decembra.

Deželni muzej je od 1. decembra dalje do nadaljne odredbe zatvorjen za splošen posej.

Zahvala. S. Josip Kobal, strokovni učitelj za pouk slepih otrok v Ljubljani, je daroval Podpornemu društvu slepih 7% investicijsko obveznico v nominalni vrednosti sto dinarjev za zgradbo Doma odraslih slepih v spomin, ker je prebil strokovni izpit iz slepstva dne 16. in 17. novembra 1922 pred izpraševalno komisijo v Lincu. Omenjamo, da je plemeniti darovalec prvi Slovenec, ali celo Jugoslovan, ki ima strokovni izpit. — G. F. Jurasek, predsednik.

Prodaja autobusa. Invalidski odsek oddelka za socialno politiko pokrajinske uprave v Ljubljani bo dne 30. decembra 1922 ob 12. potem ofertalne licitacije prodal šestsedežni Fiat-auto, ki je posebno priporočljiv za prevažanje gostov v letoviščih, zdraviliščih in slično. V ostalem se interesentje opozarjajo na tozadevni oglas v »Uradnem Listu« in »Službenih Novinah«.

V dvorani Filharmonične družbe je priredil 4. t. m. operni pevec Julij Betetto s sodelovanjem gospe Dane Koblerjeve-Goljive koncert. Vse točke je prednašal dovršeno, čustveno, z globokim, umetniškim zanosom. Isto velja o spremeljvalki ki je nastopila samostojno na klavirju v 2 točkah. Oba sta žela mnogo pohvale. V podrobno kritiko se ne spuščamo. Povdarjamo le, da zna tujina višje ceniti svoje, pa tudi tuje umetnike ter jim kaže svoje spoštovanje z obilno udeležbo česar ne moremo trditi o Betettovem koncertu, ako vidimo skoro tretjino sedežev praznih. Kaj ne, Ljubljanci, Betetto ni Svengali!

Obvezni polletni tečaj na državni podkovski šoli v Ljubljani se bo pričel 1. januarja 1923. Za vstop v tečaj je vložiti na vodstvo državne podkovske šole v Ljubljani do 10. decembra t. l. prošnjo ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovinski list, 3. zadnje šolsko izpričevalo, 4. učno spričevalo, 5. ubožni list, 6. npravstveno spričevalo. Pouk v podkovski šoli je brezplačen; učenci dobivajo redno državne podpore ter imajo prosto stanovanje v zavodu; skrbeti pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige. Poleg podkovstva se poučuje kot neobvezen predmet ogledovanje klavne živine in mesa. Prošnje je kolekovati s kolekom za 13 Din vsako prilogo pa s kolekom za 1 Din. — Vodstvo državne podkovske šole v Ljubljani.

Opozorila o predpisu dohodnine za l. 1921. in 1922. Davkoplačevalec, katerim je davčna administracija v Ljubljani dosedaj odmerila dohodnino za l. 1921 in 1922, se vračajo te dni opozorila, da bo

izkaz o predpisu tega davka javno razgrnjen v času od 16. decembra t. l. dalje. Ta opozorila imajo edino le namen opozoriti dotične davkoplačevalce, da bo predpisni izkaz razgrnjen, nimajo pa nobenega vpliva na potek prizivnega roka. Ta poteče pri vseh teh davkoplačevalcih po preteku 30 dni izza razgrnitve predpisnega izkaza pri davčni administraciji, pri mestnem magistratu in pri davčnem uradu v Ljubljani. Kdor ne dobi opozorila, temu se dohodnina za l. 1921 in 1922 še ni predpisala, ampak se mu predpiše z enim poznejših predpisnih izkazov.

Celje.

Abstinentno gibanje. V Celju se je že pred par meseci ustanovil krožek abstinentne družine. Imeli smo v začetku 15 članov, kar pomeni za naše, po alkoholu zastrupljeno prebivalstvo silno veliko. Kljub maloštevilnem članstvu naše družine lahko ugotovimo velik moralni uspeh, ki ga imamo v tem, da so se nešteti alkoholni ekcesi skrčili za najmanj 50%. Vsled tega dejstva se je zmanjšal policijski aparat kar pomeni manj izdatkov za neproduktivno delo iz državne (ljudske) blagajne. Najboljši agitatorji za abstinentno gibanje so v našem mestu delavske žene. V nedeljo 3. t. m. se je dogodil slučaj, da je šla žena svojega moža iskat katerega je našla v gostilni. Ko je videla, da je mož že pijan, mu je vino izlila po tleh, ker ga ni maral pustiti. Seveda nekemu navzočemu gostu (najbrže pijancu) ni bilo to po volji, zato pa je po odhodu trezne in pametne žene agitiral za alkohol. Zaradi navzočnosti par abstinentov se mu pa ni posrečilo žeti ploskanje. Čast takim ženam, ki so spoznale, da je alkohol strup ne samo za posamezne delavce temveč za celo družbo!

Pekovski mojster in tovarnar Kürbisch je iz svoje tvornice »Cinal« vrgel tik pred Božičem 15 delavcev in delavk na cesto. — Tvrtnka Pertinač je uvedla 7 urni delavnik. — Tvrtnka A. Westen je uvedla 5 dnevno in 4 dnevno delo na teden. Tedenske plače so se temu primerno znižale. Delavce trumoma odpuščajo. — Mestni oskrbnik Marn tudi odpušča delavce sedaj na zimo. — Vsi navedeni kapitalisti se izgovarjajo na krizo radi nestabilnosti denarja. Mi teh vzrokov ne verjamemo ker vemo, da tiči vzrok čisto drugje. Pravi vzrok kapitalističnih mahinacij je v dejstvu, da hočejo 8 urni delavnik odpraviti ter uvesti Žerjavov III. razredni sistem, po katerem se delavci razdelijo v 8, 9 in 10 urni delavnik. Navedeni kapitalisti v Celju bodo skoro gotovo zgrabili za 10 urnik. K temu jim baš dajejo povod nezavedni delavci kateri so celo poletje delali prostovoljno po 10 in več ur na dan, brez 50% poviška plače. Bivši Westnovi stavkokazi so dobili seveda diplomo.

Pod celjsko rubriko je »Jugoslavija« dne 9. novembra t. l. prinesla poročilo o predavanju »Ljud. vseučilišča« dne 6. novembra t. l. V poročilu se dopisnik bridko pritožuje nad zelo slabim obiskom predavanja. Povdarja, da je bilo predavanje zelo slabo obiskano zlasti od delavstva ter navaja, da so bila lansko leto boljše obiskana. H koncu pozivlja poročevalec strokovne organizacije da bi se one zavzele in napravile akcijo za boljši obisk. Mi radi priznavamo, da je bil ta omeneni obisk (in tudi drugi obiski) graje vreden. Povdarjamo pa, da ni kriv predavatelj, ker predavatelj celjskega »Lj. vseučilišča« so dobri ter se trudijo, da nudijo »Lj.

vseučilišču» res to, kar mu gre. Mi se tudi s kritiko poročevalca docela strinjamo ter priznavamo da je bila udeležba od strani delavstva pičila, na žalost pa konstatiramo da tudi duševni, ali takozvani boljši ročni delavci niso bili zastopani, n. pr. trgovski nastavljenec, tiskarji, zlatarji, brivci, krojači itd. In ravno v teh vrstah je največja nezavednost in puhla narodnost ker velja pri njih mamon za višek kulture. — Človek bi se lahko razjokal če pogleda ob večernih urah v razne kavarne in krčme. Tam je vse polno ljudi pri kartah, biliardih in drugih igračkah. Nekateri kulturni delavci sede celo podnevi pri kapitalističnem igračkanju v kavarnah ter s tem manifestirajo za tradicije brezbriznosti. — K predlogu poročevalca »Jugoslavije« omenimo še, da se strinjamo glede akcii strokovnih organizacij, da naj bi iste vplivale na to, da bi se obisk »Lj. vseučilišča« zboljšal. Vsekakor smo mnenja da naj bi to naredili posamezni odbori na ta način, da bi se vodila statistika o obiskovalcih »Ljudskega vseučilišča« v Celju. Ta statistika naj bi se koncem leta predložila »Lj. vseučilišču« v svrhu priobčitve. Le na ta način se bi videlo, pri kateri stroki je največ kulturne lenobe.

Maribor.

Ugotovimo za večne čase! »Enakost« nam servira kot svoj običajni tehtelmehel razne cukrčke o kompromisih. Izgleda pa, da jih ne zna pripravljati po pravem receptu, ker na eni strani ne smatra za nesocialistični kompromis, če se razredna organizacija navzlic vsem striktnim prepovedim in dasi v absolutni manjšini spusti s celo kopico buržoaznih strank v take občinske ministerializme, kakor se je zgodilo tudi v Mariboru, dočim ji je to nezasišano kompromisarstvo, če da druga razredna organizacija ob priliki kakih volitev najbolj bednim med bednimi, n. pr. upokojencem, tudi par kandidatskih mest na svoji listi — slučaj Ljubljana. Torej zveze z meščani »Enakosti« niso kompromisarske pač pa so to zveze z zapuščenim proletariatom! Dobro bi bilo, da si to logiko zapomnijo številni mariborski upokojenci in pa oni ki še nočejo razumeti, da išče golouhovstvo vseh mogočih prisiljenih dlak v ljubljanskem faju, samo da žnili upraviči razne svoje lokalnopatriotične fobije in potrebo specialnega socializma za Maribor! Še marsikaj zanimivega navaja »Enakost« v svojo blamažo. Tako je n. pr. dokazala, da si je naš predlog predvolitev — ki je zanjo tudi izraz »protirevolucionarnega kompromisarstva« — ravnotako natančno ogledala kakor tisto izjavo centralnega odbora SSJ v »Radniških Novinah«, ki meče njene bratce Kocmurjevce iz naše stranke. Drugače bi ne mogla več trditi, da je do moga osmrjena njihova organizacija še vedno — sestaven del SSJ. Gospodje mariborski Kocmurjevci, kar farbajte še nadalje delavstvo s takšnimi dobro premišljenimi ignorancami in pa s trditvami, da je šele neizprosna taktika pokrajinske organizacije tirala vaše ljubljanske somišljenike v obup — v politično prostitucijo s črnordecimi jezuiti, ko se ne da več izbrisati s sveta že izvršena prostitucija v lanskem letu, ko je sedanj režim organizacije žal, še ni mogel preprečiti!

Iz stranke.

Smartno in Bočna. Članski sestavek tujakih krajevnih organizacij

se bo vršil v nedeljo, 17. t. m. ob 9. dopoldne pri g. Francu Mlakavcu v Bočni. Člani naj prinesejo svoje izkaznice s seboj. Dolžnost članov je, da se sestanka točno udeležijo! Kdor bo izostal, bo pokazal, da mu ni za napredek organizacije delavnega ljudstva. — Predsednik.

Za november so dozda obračunale sledeče organizacije: Poljane nad Škofjo Loko, Dravograd, Bloke, Križe pri Trzinju, Mislinje Črna pri Prevaljah, Braslovče, Gorje pri Bledu, Videm in Zagorje.

Iz strok. gibanja.

Organizacija mariborskih krojaških pomočnikov opozarja vse podobne organizacije v Jugoslaviji, da se nahaja v boju s podjetništvom radi krščenja delavnih pogodb, radi odpuščanja delavstva itd. Noben zavedni proletarec oblačilne stroke naj torej v Mariboru svojevoljno ne išče dela, temveč se naj zgleda v organizacijskemu lokalu na Ruški cesti 7. Boj kot nad delavnico mojstra Šetine še vedno obstaja in bo toliko časa, da prizna organizacijo.

Gospodarstvo.

+ Vrednost denarja. 1 dolar velja 71.50 Din, 1 češka krona 2.25 Din, 1 lira 3.56 Din, 1 francoski frank 5.02 Din, 100 avstrijskih kron 11 par, 100 nemških mark 1.10 Din. V Curihu velja 100 naših kron 1.80 švicarskih frankov.

+ Žitni trg 4. t. m. v Zagrebu: pšenica se je ponujala po 400 Din, koruza 350 Din, ječmen 375 Din, oves 275 Din, moka (št. 0) 625 Din, (št. 2) 600 Din za 100 kg. Cene veljajo za blago vtovorjeno na postajah v Voivodini in Bački.

Kulturni vestnik.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:

Sreda 6. dec.: »Ploha«, Red A.

Četrtek 7. dec.: »Idijot«, Začetek ob pol 8. zvečer, Red D.

Opera:

Sreda 6. dec. Zaprto.

Četrtek 7. dec.: »Brivec Sevilski«, Red E.

Petek 8. dec.: »Carmen«, Izven.

IZPLAČEVANJE ŽIVLJENSKIH ZAVAROVALNIH POLIC DUNAJSKIH ZAVAROVALNIH DRUŽB.

Usoda pri dunajskih zavarovalnicah zavarovanih glavnih prizadela je po prevratu zavarovancem v naši državi radi nizkega tečaja avstrijske valute mnogo težkih skrbi. — Tisoči zavarovancev so bili mnenja, da so njihovi dolgoletni prihranki ogroženi.

Največji del zavarovanih glavnih, katere so od leta 1919, zapadle v izplačilo, ostal je do danes neizplačan, ker se v tem pogledu na večkratnih mednarodnih razpravah ni moglo v zaščito zavarovancev dosedaj doseči nobenih pozitivnih uspehov.

V tem položaju nastala je sedaj razveseljiva spromemba, katera bode gotovo vzradostila mnogoštevilne zavarovance. Kakor nam zavarovalna družba za življenje »Feniks« poroča, deponirala je ista celotne premijske rezerve za svoje zavarovance v kraljevini SHS brez vsake državne pripomoči v zakonito predpisanih vrednostnih papirjih jugoslovanske valjave.

Enako založila je zavarovalna družba za življenje »Feniks« premijske re-

zerve za vse one zavarovance v naši državi, kateri posedujejo police naslednje navedenih zavarovalnih družb:

Allianz Atlas, Allgemeiner Beamtenverein, Giselaverein, Janus, Universale, Wiener Städtische Versicherungs-Anstalt vse na Dunaju in Erste Militärdienst-Versicherungsanstalt v Budimpešti.

Skupne premijske rezerve znašajo približno 20,000,000 jugoslovanskih kron.

Vsled tega je v naši državi dvignjen sekvester nad imetkom zavarovalne družbe »Feniks« ter se je njenim podružnicam v naši državi podelilo dovoljenje za sklepanje novih življenskih zavarovanj.

Vsi zavarovanci zgoraj navedenih zavarovalnih družb, katerih police so vsled smrtnih slučajev ali dospelosti medtem v izplačilo zapadle, — pozivajo se tem potom — da se zgledajo pri ravnateljstvu zavarovalne družbe za življenje »Feniks« v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje št. 1, oziroma pri njeni začasni poslovalnici v Zagrebu, Frankopanska ulica št. 2, — kjer se jim bodo na temelju predloženih potrebnih dokumentov zapadle glavnice v celoti izplačale v jugoslovanskih kronah.

Vsi drugi zavarovanci zgoraj navedenih družb, katerih police še niso dospеле naj se istotako javijo pri omenjenih poslovalnicah zavarovalne družbe za življenje »Feniks« — v svrhu oznake na policah, da se jim bodo zavarovane glavnice svoječasno v celoti izplačale v naši državi v jugoslovanskih kronah.

Tedenski pregled.

Petek, 24. nov.: Ustoličenje novega kalifa Abdula Medžida v Carigradu.

Sobota 25. nov.: Zavezniška policija v Carigradu predala posle angorski. — Angleži pretijio Grkom, če bodo obsodili bivše ministre na smrt. — Klaverna komunistična demonstracija proti socializmu na Dunaju, ker hočejo imeti ti Avstrijo neodvisno od antante. — Clemenceau je na svojem propagandnem potovanju v Ameriki začel doživljati neuspeh za neuspehom. Ta dan so izžvižgali francosko politiko v Nem-Yorku. — Starokopitni predsednik ameriške delavske federacije Gompers odklonil vabilo na mednarodno konferenco delavskih sindikatov v Haagu.

Nedelja, 26. nov.: Tirolskega glavarjevega namestnika so dr. Grünerja nacionalisti napadli in krvavo pobili. — Pogajanja med stavkajočimi severočeskimi rudarji in podjetniki za novo kolektivno pogodbo zmagovito končana. — Četaški kongres v Belgradu.

Ponedeljek, 27. nov.: Ministrski svet razpravlja o padanju dinarja in odreja »energične protiakcije«. — Tri komunistične voditelje je dalo notranje ministrstvo internirati v pristojne občine. — Drugi obrok ameriškega posojila dospel v Belgrad. — Baškega podžupana-poneveritelja dr. Stojkova obsodili na 5letno ječo. — Velika zborovanja žen za sodelovanje v političnem življenju v Gradcu. — Na Grškem sestava nove vojaške vlade. Bivše ministre usmrtili. Ta vest je bila bomba za orientsko konferenco. Angleži odpoklicali svojega poslanika iz Aten. — V Lvovu se je pričela razprava proti dvema ukrajinskima gimnazijcema, ki sta izvršila nek atentat.

Torek, 28. nov.: Notranje ministrstvo razpisalo 50,000 Din na glavo razbojnika Abdula Bojka, ki so ga oblastne

škane napravile takšnega kakor je. — Amerika začela v Lausanni nastopati proti Angležem in Francozom. — Dunajski nacionalistični visokošolci zastavkali z zahtevo po omejitvi židovskih učnih moči in visokošolcev na minimum.

Sreda, 29. nov.: Z uradniškim zakonom se vladnim gospodom ne mudi preveč. Tozadevna seja zakonodajnega odbora je morala biti odgodena, ker so manjkali vladinski poslanci! — V Novem Sadu in Belgradu nove aretacije madžarskih špirov. — V Osjeku so učiteljski zastavkali, ker je bilo iz »patriotičnih« nagibov izključenih 30 njihovih tovarišev. — Amerika odpoklicala svojega zastopnika v Atenah radi usmrtnice ministrov. — Papež izključil na »slovesen« način tri hrvaške duhovnike narodne cerkve.

Četrtek, 30. nov.: Turška vstaja v zapadni Traciji. — Na Grškem aretacija več visokih oseb. Kraljevič Andrej pred vojnim sodiščem. — V Egiptu demisioniral ministrski predsednik Sarruat paša, prijatelj Angležev. Ljudstvo je njegovega odstopa silno veselo. — Kitajski parlament sklenil z ogromno večino sodno prestopanje proti ministrskemu predsedniku in zunanjemu ministru, ker sta preveč manipulirala z državnim denariem. — Na berlinski borzi panika, ker je radi zadnjih ostrih francoskih odredb dolar poskočil na 8775 mark. — Čičerin dospel z novo boljševiško mislijo v Lausanno.

Petek, 1. dec.: Kakšne uspehe rodila toliko hvalisana akcija klerikalne vlade za sanacijo avstrijskega gospodarstva, je razvidno iz 150%nega povišanja tovarnih tarifov na železnicah in iznenadna podražitev premoga. — Francosko vojno sodišče obsodilo na smrt dva francoska črna vojaka iz zasedenega Porenja. Neizobraženi črni vojaki počenialo z nemškimi prebivalstvom neverjetne stvari, pa vendar jih francoska vlada ne prestavi v primernejši kralj.

JOSIP JIROUT:

Agrarna reforma na Češkem.

(Dopis s Češkega.)

(Dalje.)

Pod velikim zemljiškim posestvom razumemo vse neprimičnine z vsemi pravicami vred, dalje njihovo razsežnost, ki je last poedincev, ali skupnih posestnikov in je v mejah republike ter večje kot 150 ha orne zemlje, t. j. polj, travnikov, vrtov, vinogradov, ali pa večje kot 250 ha zemlje sploh, računajoč k temu gozde, ribnike itd. Veleposestva pod 150 ha ali gozdno posestvo pod 250 ha ne spada pod reformo, temveč so prosta. Agrarci,

ki so se hoteli veleposestnikom priključiti, so zahtevali da pridejo šele veleposestva v izmeri nad 500 ha pod reformo, socialni demokratje pa so na drugi strani stavili kot mejo 50 ha zemlje sploh. Predno so se zedinili, je poteklo polnih pet mesecev. Agrarci in buržuiji so morali popustiti, socialisti pa so pristali na kompromis, da ne bi sploh onemogočili uzakonjenja agrarne reforme.

Iz agrarne reforme so izločena deželna, okrajna in občinska veleposestva, dalje industrijska podjetja veleposestnikov, v kolikor niso v neposredni zvezi s poljskim in gozdnim gospodarstvom. Podjetja pa, kakor tovarne za špirit, pivovarne, žage sladkorne tovarne in podobna, so vzeta pod reformo. Prosta podjetja se morejo prodati, a le z dovoljenjem zemljiškega urada, to pa radi tega, da ne bi uslužbenci trpeli škode pri svojih zahtevah napram zavodu. Vrhutega pa se mora 10% prodajne cene oddati zemljiškemu uradu.

Zakon o zasegi dalje določa, da ne sme v bodočnosti imeti nihče več zemlje kot 250 ha. Če bi pa kdo priposestoval več zemlje bodisi z dedščino ali prostim nakupom, mu jo sme Zemljiški urad zaseči. Ta zakon ni omejen na gotovo dobo zato je trajne vrednosti. Republikli daje pravico zemljišča zasegati in razdeljevati. Prodaja in zadolžitev zaseženih zemljišč je vezana na dovoljenje Zemljiškega urada, zato n. pr. tako posestvo ne more biti bolj zadolženo kot za vsoto, za katero ga prevzame država. Dalje določa, da se posestva državljanov tujih sovražnih držav, sloneča na plemiških pravicah in ne pravično dobljena posestva prevzemo od države brez odškodnine. V juniju 1921 je sprejelo Narodni schromaždeni zakon, na podlagi katerega prevzame republika posestva bivše vladarske hiše brez odškodnine.

Pri prevzemanju zemljišč se v prvi vrsti pazi da osebe, ki imajo tirjatve in pravico na zaseženo zemljo, ne trpe škode, predvsem da delavci in uradniki ne izgube eksistence. Omenjeni zakon pa pogreša določbe, da sme država ne samo posestva zaseči, temveč da jih sme v svoji upravi tudi obdržati. Člen 10. tega zakona sicer določa, da, v kolikor država ne obdrži zasežene zemlje za vseobče koristne namene, jo sme dati v najem malim posestnikom, obrtnikom in drugim. Vendar je to presplošna določba, na to slabost zakona pa kažejo s prstom vsi sovražniki agrarne reforme.

Po § 11. istega zakona imajo veleposestniki pravico prositi, da se jim prideli, odnosno pustil del zemljišča, toda nikdar ne več kot 500 ha. § 12. pa določa, da mo-

ra posestnik pri konfiskaciji prodati mrtvi in živi inventar državi za polno ceno, po § 57. pa je država prisiljena to plačati v gotovini.

Če je potreba po zemlji v kakem kraju velika in ne zadoščajo že zasežena veleposestva, tedaj sme pod agrarno reformo vkljeni tudi posestva pod 250 ha. Pred resničnim prevzemom veleposestva se mora osebam, ki so v njegovi službi, odpovedati služba na 6 mesecev in žetev mora biti čimprej končana. Pri zaseganju se plačuje cena zemljišč tako, kakor je v kraju za enako zemljo običajna. Finančne operacije ki izvirajo na podlagi tega zakona, vrše javni kreditni zavod.

(Dalje prih.)

Imaš bolečine v obrazu? V celem telesu?

Uporablja Elza-Fluid!

Potrebuješ li dobrodejno in okrepilno mazilo?

Uporablja Elza-Fluid!

Ali te muči glavobol? Zobobol? Trganje?

Uporablja Elza-Fluid!

Ali želiš najboljšo za negovanje zob, kože, glave?

Uporablja Elza-Fluid!

Ali si preveč občutljiv glede mrzlega zraka?

Uporablja Elza-Fluid!

Ali želiš dobro domače in kosmetično sredstvo?

Uporablja Elza-Fluid!

Fellerjev pravi Elzafluid je mnogo močnejši, izdatnejši in boljšega delovanja kakor francosko žganje. Nekoliko kapljic zadostuje, da tudi ti rečeš:

To je najboljšo, kar sem kedaj okušal!

Išči Elzafluid v vseh dotičnih poslovnih, vendar pa zahtevaj samo pravi Elzafluid lekarnarja Feller. Ako naročiš naravnost, stane s pakovanjem in poštnino, če se denar pošlje naprej ali po povzetju:

3 dvojnate ali	1 specialna steklenica	24 dinarjev
12 dvojnatih	4 specialne steklenice	84
24	8 specialnih steklenic	148
36	12	208

KOT PRIMOT: Elza-obliž zoper kurja očesa 2 dinarja in 3 dinarje; Elza-mentolni črtniki 4 dinarje; Elza-švedska tinktura za želodec 10 dinarjev; Elza-zagorski prsni in kašeljni sok 9 dinarjev; Elzaribje olje 20 dinarjev; Elza-voda za usta 12 dinarjev; Elza-kolonska voda 15 dinarjev; Elza-šumski miris za sobo 15 dinarjev; Glycerin 4 dinarje in 15 dinarjev; Lysol, Lysoform 12 dinarjev; Kineški čaj od 1 dinarja dalje; originalno Radikum francosko žganje velika steklenica 13 dinarjev; Elza-mrčesni prašek 7 dinarjev, strup za podgane in miši 7 dinarjev. Za primot se pakovanje in poštnina posebej računa.

Na te cene se računa sedaj 5% doplačila. Pisma je natančno adresirati na:

Evgen V. Feller, lekarnar
Stubica donja Elzatrž št. 252, Hrvatsko.

Odgovorni urednik: Anton Podbevšek.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti

PALMA

kaučuk potpečnike in potplate

NAKUPOVALNA ZADRUGA

R. Z. Z. O. Z.

V LJUBLJANI, Dunajska cesta 33 („BALKAN“)

UVOZ

Deželni pridelki, žito, mlevski izdelki vseh vrst. — Kolonijalno špecerijsko blago, spirituose, mast, slanina, mesni izdelki.

ZVOZ

Telefon 366. Brzjavni naslov: Nakupovalna Ljubljana. Čekovni račun št. 10.473.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo

I. delavske pekarnе
v Ljubljani, Kolezijska ulica 4,
ki je najboljši.

V Ljubljani in okolici se prodaja v vseh prodajalnah, ki so označene s tozadevnimi napisi.

+ Zene +

pomirite se, če vam mesečni red
zastaja ali izostaja. Pomorem vam,
zaščitim vaše zdravje in vam pri-
nesem novega veselja do življenja.
Uradno ocenjeno in za dobro spo-
znano. Obrnite se takoj na naslov:

K. Fesq

Hamburg B. 156, Papestraße 95.

SUKNO

za promenadne in športne obleke
v bogati izbiri
priporoča tvrdka

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mesni trg 10.

Suho-prekajeno

svinjsko meso

vseh vrst po želji 5 kg 130 Din,
5 kg **salame** 110 Din raz-
pošilja franko pošta, po povzetju
Jožef Ducháč, Pakrac,
Slavonija.

Prodaja po znatno znižanih cenah:

zimsko perilo, pletene jopice,
rokavice, nogavice itd.

A. ŠINKOVIC nasl.
K. SOSS,
Ljubljana, Mestni trg 19.

OBRTNA NAZNAVILA.

Prva mariborska
delavska pekarna v Mariboru,
Tržaška cesta št. 38, tel. 324,
priporoča
dober kruh in zemlje.

Prva produkt. zadruga krojačev
Maribor, Ruška cesta 5
priporoča obleke za moške in
ženske po zmernih cenah in
dobre kakovosti.

Gostilna „LJUDSKI DOM“

Maribor
Ruske cesta št. 7
priporoča
izborna kuhinjo in pijačo.

N. BRUNO MILJANIĆ
tovarna kandičev in slaščičarn
najnižje cene in vsak čas svežo blago.
Maribor, Tržaška ulica 4.

Kons. društvo za Slovenijo

Poštni predal št. 13.
Telefon inter. št. 178.

Ljubljana.

Pošt. ček. rač. št. 10.532.
Brz. nasl. Kodes Ljubljana.

Hranilni oddelek

naznanja, da je s **1. novembrom 1922**

zvišal obresti in sicer

za navadne hranilne vloge . . . . . na **6%**
za vloge proti četrtletni odpovedi . . na **6½%**
za vloge proti polletni odpovedi . . na **7%**

Hranilne vloge sprejemajo in izplačujejo vse prodajalne naše zadrave!
Vlagajte vse svoje prihranke v lastno hranilnico!

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja

iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanski in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov

za domačo vporabo kakor tudi za industrijska podjetja
in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo
vporabo, kovaški premog, črni premog in jajčne brikete.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15-II.

Jadranska banka - Beograd

Delniška glavica: Din. 60.000.000.

Rezerve: Din. 30.000.000.

Podružnice:

Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Hercegnovi, Jelsa, Jesenice,
Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Prevalje,
Sarajevo, Split, Šibenik, Tržič, Zagreb.

Amerikanski oddelek.

Naslov za brzojava: JADRANSKA.

Afilirani zavod:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.

FRANK SAKSER STATE BANK: Cortland Street 82.
New-York City.

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE: Valparaiso, Antofagasta,
Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.